

GAÁL SÁNDOR

1920. február 14. Szolnok, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye -
1975. november 9. Szolnok, Szolnok megye

A hat elemi kijárása után Hamar Péter szolnoki fűszeres alkalmazta mindenesként. 1934-1937 között fodrásztanonc volt Fehér és Gaál fodrászoknál, segédlevele 1937-es megszerzése után 1941-ig több szolnoki fodrászmesternél dolgozott. 1941. áprilisban behívták munkaszolgálatra a VI. különleges munkásszázadhoz Budapestre, majd az év június és december között a 10. honvéd gyalogezrednél Szolnokon lövészként letöltötte tényleges katonai szolgálatát. 1941 végén Budapestre kerülve fodrászsegédként, majd a Fővárosi Tejüzemnél helyezkedett el, ezt követően a Meinel Kávészergyárban volt kávépörkölő munkás, 1942-1944 között pedig a BSZKRT-nél (Budapest Székesfőváros Közlekedési Rt.) villamosvezető.

1945-1949 között ismét fodrászsegédként dolgozott Szolnokon Pallag István fodrászmesternél, munka mellett 1946-ban közigazgatási tanfolyamot végzett. 1945-ben belépett a Magyar Kommunista Pártba, 1945-től gazdasági reszortfelelős volt a szolnoki II. kerületi alapszervezetben, valamint a párt helyi Rendező Gárdájának parancsnoka 1946-1949 között, ezenkívül a fodrászszakszervezet titkári pozícióját is betöltötte.

1949. január 4-től a szolnoki 16. Honvéd Kiegészítő Parancsnokságon lett polgári alkalmazott, augusztus 15-től szeptember 12-ig tiszti tanfolyamot végzett, amely végén alhadnaggyá avatták. 1949. szeptember és 1952. április között a Honvédelmi Minisztérium személyügyi, később politikai főcsoportfőnökségén adminisztrátor. 1952. május 2.-1954. október 1. között elvégezte a Bírói és Államügyészi Akadémiát, közben 1953-ban le is érettségizett. 1954. októbertől hadbíróként a Páncélos Parancsnokság Katonai Bíróságához, ennek megszűnésével a Budapesti Katonai Bírósághoz vezényelték. 1955-ben a Határőrség és a Belső Karhatalom Katonai Bíróságához nevezték ki, az 1956-os forradalom idején ugyanott őrszolgálatot látott el. 1956. november 4-ét követően az elsők között írta alá a tiszti nyilatkozatot. 1956. december 20-án megbízták a Székesfehérvári Katonai Bíróság vezetésével, ahol a „bírói munka legnehezebb időszakában a rögtönítélő bíraskodás megindulása idején abban kezdettől fogva példás helytállással vett részt.” 1957. áprilisban áthelyezték Kaposvárra a katonai bíróság elnökhelyettesének.

1957. augusztusban állásából felfüggesztették, és bünvádi eljárás indítottak vele szemben. 1957. december 27-én a Budapesti Katonai Bíróság dr. Gáspár Gyula vezette tanácsa társadalmi tulajdon sérelmére ismételten elkövetett csalás, valamint huszonöt rendbeli közokirat-hamisítás büntetének elkövetése miatt távollétében nyolc hónapi börtönbüntetésre és lefokozásra ítélte. Az okozott kárt, közel öt és félezer forintot meg kellett térítenie a néphadseregnek, s a Magyar Szocialista Munkáspártból is kizárták.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1958. március 23-án háromévi próbaidőre felfüggesztette a büntetését.

Hivatásos tiszti jogviszonya 1958. január 28-án szűnt meg. 1958. augusztus 25.-1966. május 4. között Szolnokon a Fűszer és Édesség Kereskedelmi Vállalatnál volt szállítási előadó, 1962-ben kereskedősegédi, 1963-ban nagykereskedelmi vezetői képesítést szerzett. 1963-1964-ben elvégezte a budapesti tudományegyetem jogi karának első évfolyamát.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1959. szeptember 21-én mentesítette a büntetett előlethez fűződő joghátrányok alól, ezután 1959. november 29-én „megrovás” büntetéssel visszavették az MSZMP-be, 1961. április 29-én tiszti rangját is visszakarta. 1966. május 5-től a Magyar Honvédelmi Sportszövetség Szolnok megyei elnökségére került szervezési és nevelési főelőadónak, 1967. november 7-én századossá léptették elő. 1967-ben a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem első évfolyamos hallgatója volt.

Az 1956-os forradalmat követő kádári megtorlás során az általa vezetett statáriális tanács 1957. január 10-én halálra ítélte Horváth Istvánt, akit 1957. január 26-án Székesfehérvárott kivégeztek.

KITÜNTETÉSEI

Nincs adat.

FORRÁSOK, IRODALOM

Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum Központi Irattár 180/264.

1956 kézikönyve. III. Megtorlás és emlékezés. A kézikönyv főszerkesztője Hegedűs B. András, a kötetet szerkesztette Kende Péter. 1956-os Intézet, Budapest, 1996. 27.

Eörsi László: *1956 mártírjai. 225 kivégzett felkelő. Budapest a forradalom napjaiban.* Szentpétery Tibor fotóival. Rubicon-Ház, Budapest, 2006. 83.

Zinner Tibor: Utak és tévutak a XX. századi magyar felsőbbíráskodás káderpolitikájában '56 után. In *A Kúria és elnökei III.* A kötetet szerkesztette Bódiné dr. Beliznai Kinga. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2015. 177., 181.